

مقدمه نویسندگان

کتاب "اصول نگارش مقالات علمی" که در پنج فصل تنظیم شده است، قصد دارد به تشریح فرآیند نگارش و ارسال مقاله‌های علمی به مجله‌ها و یا کنفرانس‌های معتبر ملی و بین‌المللی بپردازد. سرفصل‌های کتاب به گونه‌ای سلسله‌مراتبی تدوین شده‌اند و محققان می‌توانند با انجام تمرین‌های مرحله به مرحله و همگام با سرفصل‌های پیش‌گفته، این فرآیند را تمرین کنند و یاد بگیرند. بعضاً پذیرش مقالات ISI، تفاوت‌ها و حساسیت‌هایی نسبت به نمونه‌های مشابه داخلی دارند که لازم است محققان با آن‌ها آشنا باشند تا بتواند با عمل به آن‌ها، شانس پذیرش مقاله خود را بالا ببرند. این موارد در فصل پنجم این کتاب و برخی نکات نیز لابلای فصل‌های پیشین، با ذکر مثال‌هایی واقعی، به تفصیل ارائه شده‌اند. یکی از نقاط قوت کتاب حاضر، تعداد زیاد مثال‌های واقعی است که از متن مقاله‌های معتبر بین‌المللی و ISI استخراج شده‌اند و سعی شده است برای تمامی موارد ارائه شده در این کتاب، چنین مثال‌هایی ارائه شود تا فهم مطالب را برای محققان، دانشجویان و خوانندگان، شفاف‌تر و قابل درک‌تر کند.

در پایان، انتظار می‌رود نارسایی‌ها و معایبی در این کتاب وجود داشته باشد؛ از این رو انتقادهای سازنده و یا هر پیشنهادی که در جهت بهبود نسخه‌های چاپی بعدی کتاب باشد، موجب کمال تشکر و امتنان خواهد بود.

مجتبی عزیزی - سحر طاهری‌پور

فهرست مطالب

فصل اول: آشنایی با انواع مقاله علمی	۱۲
۱-۱- مقاله علمی چیست؟	۱۴
۲-۱- چرا باید مقاله نوشت؟	۱۴
۳-۱- انواع مقاله‌های علمی کدام‌اند؟	۱۵
۱-۳-۱- دسته‌بندی Elsevier از انواع مقاله علمی	۱۵
۱-۱-۳-۱- مقاله پژوهشی (Original article)	۱۶
۲-۱-۳-۱- مقاله مروری (Review article)	۲۹
۳-۱-۳-۱- مرور کتاب (Book Review)	۳۴
۴-۱-۳-۱- پیشنهاد برای ویژه‌نامه (Special Issue Proposal)	۳۷
۵-۱-۳-۱- نامه به سردبیر (Letters to the Editor)	۳۹
۶-۱-۳-۱- مقاله فنی (Technical Paper)	۴۱
۲-۳-۱- دسته‌بندی Emerald از انواع مقاله علمی	۴۲
۱-۲-۳-۱- مقالات نقطه‌نظر (Viewpoint)	۴۲
۲-۲-۳-۱- مقالات مفهومی (Conceptual paper)	۴۴
۳-۳-۱- دسته‌بندی وزارت علوم ایران از انواع مقاله‌های علمی	۴۵
۱-۳-۳-۱- مقالات کاربردی (Applied Article)	۴۵
۲-۳-۳-۱- مقاله روش‌شناسی (Methodologies or Methods)	۴۶
۳-۳-۳-۱- مقاله ترویجی (Promotion paper)	۴۷
فصل دوم: شناسایی و انتخاب مجله یا کنفرانس مناسب	۴۸
۱-۲- شناسایی و انتخاب کنفرانس‌های علمی معتبر	۵۰
۱-۱-۲- تعریف کنفرانس علمی	۵۰
۲-۱-۲- معیارهای اصلی برای سنجش اعتبار یک کنفرانس	۵۱
۳-۱-۲- انواع کنفرانس از نظر محل برگزاری	۵۴
۱-۳-۱-۲- کنفرانس‌های داخلی	۵۴
۲-۳-۱-۲- کنفرانس‌های بین‌المللی	۵۴
۴-۱-۲- پایگاه‌های معرفی انواع کنفرانس‌های داخلی و بین‌المللی	۵۶
۱-۴-۱-۲- پایگاه اطلاع‌رسانی کنفرانس‌های معتبر ایران	۵۶
۲-۴-۱-۲- پایگاه www.conferencealert.ir	۵۸
۳-۴-۱-۲- پایگاه www.iranconferences.ir	۵۹
۴-۴-۱-۲- پایگاه conference alerts/all conference alerts	۶۰

۶۱.....	۵-۴-۱-۲-۲ پایگاه allconferences
۶۲.....	۵-۱-۲-۲ معیارهای مهم در انتخاب کنفرانس مناسب
۶۴.....	۲-۲-۲ شناسایی و انتخاب مجله علمی معتبر
۶۴.....	۱-۲-۲-۲ تعریف مجله
۶۴.....	۲-۲-۲-۲ انواع مجله
۶۴.....	۱-۲-۲-۲-۲ انواع مجله از نظر درجه و اعتبار
۶۴.....	۱-۱-۲-۲-۲-۲ موسسه تامسون رویترز (Thomson Reuters)
۶۸.....	۱-۱-۱-۲-۲-۲ شاخص ضریب تاثیر (Impact Factor)
۶۹.....	۲-۱-۱-۲-۲-۲ شاخص Quartile (Q)
۶۹.....	۲-۱-۲-۲-۲ پایگاه اسکوپوس (Scopus)
۷۲.....	۳-۱-۲-۲-۲ پایگاه PubMed
۷۲.....	۴-۱-۲-۲-۲ پایگاه ISC (Islamic World Science Citation Center)
۷۷.....	۲-۲-۲-۲-۲ انواع مجله از نظر موضوع
۷۹.....	۳-۲-۲-۲-۲ انواع مجله از نظر فرآیند داوری و ارزیابی مقالات
۸۱.....	۴-۲-۲-۲-۲ انواع مجله از نظر هزینه و نحوه دسترسی به محتوای مجله
۸۱.....	۱-۴-۲-۲-۲ مجلات Open Access
۸۱.....	۲-۴-۲-۲-۲ مجلات Non Open Access
۸۳.....	۳-۲-۲-۲ پایگاه‌های معرفی انواع مجله‌های داخلی و بین‌المللی
۸۳.....	۱-۳-۲-۲ سامانه رتبه‌بندی نشریات علمی (http://journals.msrt.ir)
۸۵.....	۲-۳-۲-۲ مگیران (http://magiran.com)
۸۹.....	۳-۳-۲-۲ مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی (SID)
۹۰.....	۴-۳-۲-۲ جستجوگر journal finder در Elsevier
۹۱.....	۵-۳-۲-۲ جستجوگر Journal Springer
۹۳.....	۶-۳-۲-۲ پایگاه Scimago
۹۷.....	۳-۲-۲ تفاوت مقاله‌های چاپ شده در کنفرانس و مقاله‌های چاپ شده در مجله
۹۸.....	۴-۲-۲ شاخص‌ها و معیارهای سنجش اعتبار مجله‌ها و نویسندگان مقالات
۹۸.....	۱-۴-۲-۲ شاخص Quartile (Q)
۹۸.....	۲-۴-۲-۲ شاخص SJR
۹۹.....	۳-۴-۲-۲ شاخص SNIP
۱۰۰.....	۴-۴-۲-۲ شاخص H-index
۱۰۱.....	۵-۴-۲-۲ شاخص Self-citation (ارجاع به خود)
۱۰۳.....	فصل سوم: اجزاء اصلی یک مقاله علمی

۱-۳-۱- اجزاء اصلی مقاله علمی-پژوهشی	۱۰۵
۱-۳-۱- عنوان	۱۰۵
۱-۳-۲- مشخصات نویسندگان	۱۰۶
۱-۳-۳- چکیده	۱۰۷
۱-۳-۴- کلمات کلیدی	۱۰۸
۱-۳-۵- مقدمه	۱۰۹
۱-۳-۶- مرور ادبیات	۱۱۲
۱-۳-۷- روش‌شناسی	۱۱۶
۱-۳-۸- نتایج	۱۲۲
۱-۳-۹- بحث و نتیجه‌گیری	۱۲۴
۱-۳-۱۰- سپاس‌گزاری	۱۲۷
۱-۳-۱۱- منابع	۱۲۸
۱-۳-۱۲- پیوست	۱۳۶
۲-۳- اجزاء اصلی مقاله مروری	۱۳۹
۱-۲-۳- مرور ادبیات	۱۳۹
۲-۲-۳- روش‌شناسی	۱۳۹
۳-۲-۳- نتایج	۱۴۰
فصل چهارم: مراحل نگارش، ویرایش، پذیرش و نشر مقاله	۱۴۶
۱-۴- آیین نگارش و ویرایش مقاله	۱۴۸
۲-۴- فرآیند پذیرش مقالات	۱۵۴
۱-۲-۴- فرآیند پذیرش مقاله از دید Elsevier	۱۵۴
۲-۲-۴- فرآیند ارسال و پذیرش مقاله از دید Emerald	۱۶۳
۳-۲-۴- بایدها و نبایدهایی در پاسخ به نظرات داوران	۱۶۵
۴-۲-۴- Cover Letter	۱۶۹
۵-۲-۴- Highlights	۱۷۲
۳-۴- فرآیند نشر مقاله	۱۷۲
۴-۴- موضوعات اخلاقی در پذیرش و نشر مقاله	۱۷۵
فصل پنجم: تکنیک‌هایی برای افزایش شانس پذیرش مقاله و افزایش سرعت داوری	۱۷۶
منابع و مأخذ	۱۸۴

فهرست تصاویر

شکل ۱-۱: نشان Elsevier.....	۱۵
شکل ۲-۱: انواع پژوهش از منظر روش و استراتژی انجام آن	۱۷
شکل ۳-۱: نمونه‌ای از مقاله پژوهشی با استراتژی پیمایش (زمینه‌یابی)	۱۹
شکل ۴-۱: نمونه‌ای از مقاله پژوهشی با استراتژی آزمایش	۲۰
شکل ۵-۱: نمونه‌ای از مقاله پژوهشی با استراتژی نظریه داده بنیاد	۲۱
شکل ۶-۱: فرآیند انجام تحقیق با استراتژی نظریه داده بنیاد	۲۲
شکل ۷-۱: نمونه مقاله پژوهشی با استراتژی اقدام پژوهی	۲۳
شکل ۸-۱: فرآیند انجام تحقیق با استراتژی اقدام پژوهی	۲۳
شکل ۹-۱: نحوه جمع‌آوری داده‌ها در تحقیق با استراتژی اقدام پژوهی	۲۴
شکل ۱۰-۱: نمونه مقاله پژوهشی با استراتژی قوم‌نگاری	۲۵
شکل ۱۱-۱: نمونه روش‌شناسی مقاله پژوهشی با استراتژی قوم‌نگاری	۲۶
شکل ۱۲-۱: نمونه مقاله پژوهشی با استراتژی یک نمونه موردی	۲۷
شکل ۱۳-۱: نمونه مقاله پژوهشی با استراتژی نمونه موردی چندگانه	۲۸
شکل ۱۴-۱: نمونه مقاله پژوهشی با استراتژی پیمایش کیفی	۲۹
شکل ۱۵-۱: گام‌های مرور در یک مقاله مرور ادبیات	۳۲
شکل ۱۶-۱: استخراج داده‌ها در مرور سیستماتیک مقاله مرور ادبیات	۳۳
شکل ۱۷-۱: نمونه نتیجه‌گیری مرور سیستماتیک مقاله مرور ادبیات	۳۴
شکل ۱۸-۱: نمونه مقاله مرور کتاب با رویکرد توصیفی	۳۵
شکل ۱۹-۱: نمونه مقاله مرور کتاب با رویکرد انتقادی	۳۶
شکل ۲۰-۱: نمونه نقد مقاله مرور کتاب با رویکرد انتقادی	۳۶
شکل ۲۱-۱: نمونه اطلاعات محورهای مقالات ارسالی به فراخوان ویژه‌نامه مجله	۳۷
شکل ۲۲-۱: نمونه اطلاعات زمان‌بندی و نحوه ارسالات مقالات به فراخوان ویژه‌نامه مجله	۳۸
شکل ۲۳-۱: نمونه مقاله نامه به سردبیر	۴۰
شکل ۲۴-۱: نمونه انتقادهای در مقاله نامه به سردبیر	۴۰
شکل ۲۵-۱: نمونه مقاله فنی	۴۱
شکل ۲۶-۱: نشان Emerald	۴۲
شکل ۲۷-۱: نمونه مقاله نقطه‌نظر	۴۳
شکل ۲۸-۱: نمونه مقاله مفهومی	۴۴
شکل ۲۹-۱: نمونه مقاله کاربردی	۴۵
شکل ۳۰-۱: نمونه مقاله روش‌شناسی	۴۶
شکل ۱-۲: انواع اشکال پذیرش مقاله‌های کنفرانسی	۵۰

- شکل ۲-۲: نمونه مقاله کنفرانسی به صورت گزارش نمونه موردی ۵۱
- شکل ۳-۲: نمونه وبسایت کنفرانس ۵۲
- شکل ۴-۲: اطلاعات وبسایت کنفرانس ۵۳
- شکل ۵-۲: مراحل ارسال مقاله به کنفرانس ۵۴
- شکل ۶-۲: پایگاه‌های جستجو انواع کنفرانس‌های داخلی و بین‌المللی ۵۵
- شکل ۷-۲: مراحل جستجو در پایگاه اطلاع‌رسانی کنفرانس‌های معتبر ایران ۵۷
- شکل ۸-۲: مراحل جستجو در پایگاه conferencealert ۵۸
- شکل ۹-۲: جستجو در پایگاه iranconferences ۵۹
- شکل ۱۰-۲: جستجو در پایگاه conference alerts ۶۰
- شکل ۱۱-۲: جستجو در پایگاه allconferences ۶۲
- شکل ۱۲-۲: نمونه لیست مقالات JCR ۶۶
- شکل ۱۳-۲: جستجو مجلات در پایگاه www.mjl.clarivate.com ۶۷
- شکل ۱۴-۲: نحوه ایجاد صفحه کاربری در پایگاه Scopus ۷۱
- شکل ۱۵-۲: اطلاعات موجود در فایل Scopus Source پایگاه Scopus ۷۲
- شکل ۱۶-۲: نحوه جستجو نشریات پایگاه ISC ۷۴
- شکل ۱۷-۲: تصویری از مشخصات نشریات پایگاه ISC ۷۵
- شکل ۱۸-۲: مراحل جستجو مشخصات مجلات در وبسایت jhub ۷۶
- شکل ۱۹-۲: نشان پایگاه Springer ۷۷
- شکل ۲۰-۲: نحوه جستجو موضوعی مجلات در انتشارات Springer ۷۸
- شکل ۲۱-۲: نمونه محدوده موضوعی مجله بین‌المللی مدیریت پروژه ۷۹
- شکل ۲۲-۲: فرآیند Peer Review ۸۰
- شکل ۲۳-۲: مراحل جستجو مجلات در پایگاه doaj ۸۲
- شکل ۲۴-۲: پایگاه‌های جستجو انواع مجله‌های داخلی و بین‌المللی ۸۳
- شکل ۲۵-۲: مراحل جستجو در پایگاه msrt.journals ۸۴
- شکل ۲۶-۲: مراحل جستجو در پایگاه magiran ۸۶
- شکل ۲۷-۲: مراحل جستجو پیشرفته در پایگاه magiran ۸۸
- شکل ۲۸-۲: مراحل جستجو پیشرفته در پایگاه SID ۸۹
- شکل ۲۹-۲: مراحل جستجو در پایگاه Journal Finder ۹۱
- شکل ۳۰-۲: مراحل جستجو در پایگاه Journal Springer ۹۲
- شکل ۳۱-۲: مراحل جستجو مجلات در پایگاه Scimago ۹۴
- شکل ۳۲-۲: مراحل جستجو مجلات Open Access در پایگاه Scimago ۹۵
- شکل ۳۳-۲: مراحل جستجو مجلات در پایگاه Scimago بر اساس کشور و کلیدواژه ۹۶

- شکل ۲-۳۴: نمونه مقاله conference issue ۹۷
- شکل ۲-۳۵: نمایش شاخص SJR ۹۹
- شکل ۲-۳۶: نمایش شاخص SNIP ۱۰۰
- شکل ۲-۳۷: نمایش شاخص H-index نویسنده مقاله ۱۰۱
- شکل ۳-۱: نمونه نام نویسندگان مقاله ۱۰۷
- شکل ۳-۲: نمونه چکیده مقاله ۱۰۸
- شکل ۳-۳: نمونه کلمات کلیدی مقاله ۱۰۹
- شکل ۳-۴: نمونه مقدمه مقاله ۱۱۱
- شکل ۳-۵: نمونه سوالات مطرح شده در مقدمه مقاله ۱۱۲
- شکل ۳-۶: نمونه نقل قول محوری ۱۱۳
- شکل ۳-۷: نمونه نقل قول غیرمحوری ۱۱۳
- شکل ۳-۸: عناوین به کار رفته در مقالات برای بخش مرور ادبیات ۱۱۴
- شکل ۳-۹: ارائه خلاصه مرور ادبیات انجام شده در مقاله به صورت جدول ۱۱۵
- شکل ۳-۱۰: نمونه روش‌شناسی مقاله ۱۱۷
- شکل ۳-۱۱: نمونه جدول جمعیت‌شناختی نمونه‌های تحقیق در بخش روش‌شناسی مقاله ۱۱۸
- شکل ۳-۱۲: برخی اطلاعات بخش روش‌شناسی مقاله ۱۱۸
- شکل ۳-۱۳: نمونه روش‌شناسی مقاله ۱۱۹
- شکل ۳-۱۴: معرفی متغیرهای مدل تحقیق در بخش روش‌شناسی مقاله ۱۲۰
- شکل ۳-۱۵: معرفی آزمون‌های تحقیق در بخش روش‌شناسی مقاله ۱۲۱
- شکل ۳-۱۶: نمونه جدول جمعیت‌شناختی در بخش روش‌شناسی مقاله ۱۲۳
- شکل ۳-۱۷: نمونه یافته‌های مقاله در مورد میزان تحقق روابط متغیرهای مدل تحقیق ۱۲۴
- شکل ۳-۱۸: نمونه بخش نتیجه‌گیری مقاله ۱۲۶
- شکل ۳-۱۹: مقایسه یافته‌های تحقیق با نتایج تحقیقات پیشین در بخش نتیجه‌گیری ۱۲۷
- شکل ۳-۲۰: نمونه بخش سپاس‌گزاری مقاله ۱۲۸
- شکل ۳-۲۱: نمونه سپاس‌گزاری مقاله ۱۲۸
- شکل ۳-۲۲: ابزارهای مرجع‌دهی مقالات ۱۲۹
- شکل ۳-۲۳: مراحل منبع‌دهی با ابزار Endnote ۱۳۴
- شکل ۳-۲۴: نمایش Volume Number و Issue Number در بخش منابع ۱۳۶
- شکل ۳-۲۵: نمونه پیوست مقاله ۱۳۷
- شکل ۳-۲۶: نحوه شماره‌گذاری نمودار در مقاله ۱۳۸
- شکل ۳-۲۷: نحوه شماره‌گذاری جدول در مقاله ۱۳۸
- شکل ۳-۲۸: گام‌های انجام مرور ادبیات سیستماتیک ۱۴۰

شکل ۳-۲۹: نمونه استراتژی تحقیق مروری	۱۴۱
شکل ۳-۳۰: نمونه مراحل انتخاب مقالات در تحقیق مروری	۱۴۳
شکل ۳-۳۱: گزارش مرور سیستماتیک مزایای مدل سازی اطلاعات ساختمان در مقاله مروری	۱۴۶
شکل ۴-۱: مراحل دریافت راهنمای نویسندگان مجله	۱۴۸
شکل ۴-۲: نمونه اطلاعات Before You Begin در بخش راهنمای نویسندگان مجله	۱۴۹
شکل ۴-۳: نمونه اطلاعات Preparation در بخش راهنمای نویسندگان مجله	۱۵۱
شکل ۴-۴: نمونه اطلاعات Highlights و Abstract و Reference Style در بخش راهنمای نویسندگان مجله	۱۵۲
شکل ۴-۵: نمونه اطلاعات After Acceptance در بخش راهنمای نویسندگان مجله	۱۵۳
شکل ۴-۶: فرآیند پذیرش مقالات از دید Elsevier	۱۵۴
شکل ۴-۷: نمونه مراحل ثبت نام در مجله	۱۵۶
شکل ۴-۸: انتخاب موضوع و نوع مقاله در مراحل ثبت مقاله	۱۵۷
شکل ۴-۹: وارد کردن عنوان، چکیده و کلیدواژه در مراحل ارسال مقاله به مجله	۱۵۸
شکل ۴-۱۰: ثبت مشخصات نویسندگان و بارگذاری فایل های مقاله در هنگام ارسال مقاله به مجله	۱۵۹
شکل ۴-۱۱: بارگذاری فایل های اضافه در مراحل ارسال مقاله به مجله	۱۶۰
شکل ۴-۱۲: بارگذاری منابع و پاسخ به سوالات تکمیلی در مراحل ارسال مقاله به مجله	۱۶۱
شکل ۴-۱۳: مراحل نهایی ارسال و تکمیل ارسال مقاله به مجله	۱۶۱
شکل ۴-۱۴: پیگیری مقاله در Elsevier	۱۶۲
شکل ۴-۱۵: فرآیند ارسال و پذیرش مقاله از دید Emerald	۱۶۴
شکل ۴-۱۶: نمونه قالب پاسخ به سردبیر و داوران مجله	۱۶۷
شکل ۴-۱۷: نمونه نام گذاری انواع فایل های ارسالی به مجلات	۱۶۸
شکل ۴-۱۸: نمونه Cover Letter	۱۷۱
شکل ۴-۱۹: نمونه Highlights مقاله	۱۷۲
شکل ۴-۲۰: فرآیند نشر مقاله برگرفته از Elsevier	۱۷۳
شکل ۴-۲۱: نمونه مقاله crossmark	۱۷۴
شکل ۵-۱: نمونه اطلاعات مربوط به مشخصات مجله ای در Journal Finder	۱۷۹
شکل ۵-۲: نحوه فعال کردن غلط های املائی و نگارشی در نرم افزار Microsoft Word	۱۸۲
شکل ۵-۳: نمونه غلط املائی مشخص شده در نرم افزار Microsoft Word	۱۸۳

فهرست جداول

- جدول ۱-۳: تفاوت پیش‌زمینه نظری و مرور ادبیات ۱۱۴
- جدول ۲-۳: یافته‌های حاصل از ۲۵ مقاله نهایی شده تحقیق ۱۴۴
- جدول ۳-۳: کدگذاری داده‌های تحقیق مروری ۱۴۵
- جدول ۱-۴: نمونه پاسخ به سردبیر و داوران مجله ۱۶۸